

งานคดีครอบครัว

เมื่อศาลมีเยาวชนและครอบครัว รับคำฟ้อง หรือคำร้องในคดีครอบครัว และเห็นว่า คดีนั้นมีผู้เยาว์ หรือผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสีย ศาลจะมีคำสั่ง แจ้งผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ให้ทำการสืบเสาะและประมวลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ร้อง ผู้เยาว์ ทรัพย์สิน และความเห็น หรือเกี่ยวกับโจทก์และ จำเลย และจัดทำรายงานและความเห็นส่งศาลเพื่อใช้ ประกอบการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลต่อไป

ในการนี้สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จะต้องทำการสอบถามปากคำผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในคดี สืบเสาะ ดูสภาพทรัพย์สิน หรือสภาพแวดล้อม แล้วจัดทำรายงาน และความเห็นเสนอต่อศาล และหากศาลมีคำสั่งดังผู้อำนวยการสถานพินิจและ คุ้มครองเด็กและเยาวชน เป็นผู้กำกับการปกครอง ก็จะต้องดำเนินการกำกับดูแลการใช้จ่ายเงินของผู้เยาว์ เพื่อประโยชน์ของผู้เยาว์อย่างแท้จริง จนกว่าผู้เยาว์ จะบรรลุนิติภาวะ จึงคืนอำนาจการจัดการทรัพย์สิน แก่ผู้เยาว์

เป้าหมายของกรมพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

“คุ้มครองสถาบันครอบครัวให้มั่นคง ส่งเสริม ชุมชนให้เข้มแข็ง เพื่อทุกฝ่ายร่วมแรงให้เกิดความสงบสุข อันจะส่งผลในการเสริมสร้างประโยชน์ต่อสังคม และ ประเทศชาติ”

รู้ยัง..?

หน่วยงานในสังกัด กรมพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
กระทรวงยุติธรรม มีกี่แห่ง **97** แห่ง

บ้านพักเด็กและเยาวชนในประเทศไทย
มีกี่แห่ง **77** แห่ง

- บ้านพักเด็กและเยาวชน บ้านพักเด็กและเยาวชนที่ดูแลเด็กและเยาวชน
- บ้านพักเด็กและเยาวชนที่ดูแลเด็กและเยาวชนที่ดูแลเด็กและเยาวชน

บ้านพักและอบรมเด็กและเยาวชน ในส่วนกลาง
มีกี่แห่ง **9** แห่ง

1. บ้านพักและอบรมเด็กและเยาวชนในกรุงเทพฯ
2. บ้านพักและอบรมเด็กและเยาวชนในเชียงใหม่
3. บ้านพักและอบรมเด็กและเยาวชนในเชียงราย
4. บ้านพักและอบรมเด็กและเยาวชนในภูเก็ต
5. บ้านพักและอบรมเด็กและเยาวชนในสงขลา
6. บ้านพักและอบรมเด็กและเยาวชนในราชบุรี
7. บ้านพักและอบรมเด็กและเยาวชนในสระบุรี
8. บ้านพักและอบรมเด็กและเยาวชนในสุราษฎร์ธานี
9. บ้านพักและอบรมเด็กและเยาวชนในพะเยา

เอกสาร: กฎบัญญัติของบ้านพักและอบรมเด็กและเยาวชน
รวมถึงบัญญัติของบ้านพักและอบรมเด็กและเยาวชน

บุคคลคุ้มครองเด็กและเยาวชน
มีกี่คน **11** คน

1. ปลัดกระทรวงยุติธรรม ๑ คน
2. ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ๒ คน
3. ปลัดกระทรวงมหาดไทย ๓ คน
4. ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ๔ คน
5. ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ คน
6. ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ๖ คน
7. ปลัดกระทรวงมหาดไทย ๗ คน
8. ปลัดกระทรวงมหาดไทย ๘ คน
9. ปลัดกระทรวงมหาดไทย ๙ คน
10. ปลัดกระทรวงมหาดไทย ๑๐ คน
11. ปลัดกระทรวงมหาดไทย ๑๑ คน

www.djop.go.th
www.facebook.com/djop.mng

“พินิจด้วยรัก พิทักษ์ด้วยใจ”

กรมพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐

อาคารราชบุรีคีริกุลที่ ๕ ชั้น ๕ ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๖๔๗๓-๔ www.djop.go.th

เป็นองค์กรที่จะทำให้เกิด ความเปลี่ยนแปลงที่ดีแก่เด็กและเยาวชน ด้านพัฒนสัย การศึกษาและอาชีพ ภายใต้กระบวนการยุติธรรม

กรมพิบัติและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เป็นหน่วยงานของรัฐที่ปฏิบัติงานด้วยการบริหารงานยุติธรรมของเด็ก และเยาวชน ในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ที่ส่งเสริมการพิทักษ์ คุ้มครองสิทธิ์ และสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันครอบครัวและชุมชน โดยใช้กระบวนการยุติธรรมเชิงสماโนอันก์ การหันเหคดีออกจากกระบวนการยุติธรรม ศึกษาและดำเนินการป้องกัน แก้ไข บำบัด พื้นฟู พฤติกรรมเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม เพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถกลับไปอยู่ร่วมกับครอบครัวและอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข สามารถรับผิดชอบต่อตนเอง รับผิดชอบต่อครอบครัว และสร้างเสริมประโยชน์ต่อสังคมและประเทศไทยได้

วัสดุทัศน์

“เป็นองค์กรที่จะทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่ดีแก่เด็ก และเยาวชนด้านพฤตินิสัย การศึกษาและอาชีพ ภายใต้กระบวนการยุติธรรม”

การกิจ

งานคดีอาญา

- ก่อนพิพากษา

เมื่อเด็กและเยาวชนถูกจับหรือถูกแจ้งดำเนินคดี และเป็นกรณีที่จะต้องดำเนินคดีในศาลเยาวชนและครอบครัว พนักงานสอบสวนจะต้องถานปากคำเด็กหรือเยาวชนและเมื่อเสร็จแล้วต้องนำตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นไปศาลเยาวชนและครอบครัว เพื่อตรวจสอบการจับกุมทันทีภายใน 24 ชั่วโมง ทั้งนี้นับตั้งแต่เวลาที่เด็กและเยาวชนไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน เมื่อศาลตรวจสอบการจับกุมแล้ว ศาลอาจมีคำสั่ง ดังนี้

1 ให้มอบตัวเด็กหรือเยาวชนให้แก่บิดามารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์การที่ศาลเห็นสมควร หรือมีคำสั่งให้ปล่อยชั่วคราว โดยกำหนดให้บิดามารดา ผู้ปกครอง บุคคล องค์การหรือนายประกัน มีหน้าที่นำตัวเด็กหรือเยาวชนไปพบพนักงานสอบสวน เพื่อทำการแจ้งข้อกล่าวหาและสอบปากคำ และไปพบพนักงานคุ้มประพุติที่สถานพินิจฯ เพื่อสืบเสาะและพินิจข้อเท็จจริงและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนซึ่งเป็นผู้ต้องหาและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

2 ให้ควบคุมเด็กหรือเยาวชนไว้ในสถานพินิจฯ หรือสถานที่อื่นตามที่ศาลเห็นสมควร

กรณีที่เด็กและเยาวชนอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจ ให้เด็กหรือเยาวชนได้รับการปฏิบัติตั้งนี้

- ทำความสะอาดร่างกาย และเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย
- ให้แพทย์ตรวจสภาพร่างกายและสภาพจิตใจเบื้องต้น และถ้าเห็นสมควรให้จิตแพทย์ตรวจสภาพจิตด้วย
- ถ้าเด็กหรือเยาวชนเจ็บป่วย ต้องได้รับการรักษาพยาบาล

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

มีอำนาจหน้าที่ที่สำคัญ คือ

1. สืบเสาะและพินิจข้อเท็จจริงและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชน และบุคคลอื่น แล้วจัดทำรายงานและความเห็นเกี่ยวกับสาเหตุแห่งการกระทำผิด แล้วส่งรายงานให้พนักงานสอบสวน เพื่อเสนอพนักงานอัยการพิจารณาสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้อง เมื่อมีการฟ้องคดีต่อศาลให้ส่งรายงานพร้อมความเห็นเกี่ยวกับการลงโทษหรือการใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนต่อศาลเยาวชนและครอบครัว

2. ดำเนินการและประสานงานร่วมกับหน่วยงานและองค์กรอื่นในการส่งเคราะห์ แก้ไขและบำบัดฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชน

- หลังพิพากษา

ในกรณีศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เด็กหรือเยาวชนรับการฝึกอบรม เด็กหรือเยาวชนจะถูกส่งไปรับการฝึกอบรมยังศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ซึ่งในการฝึกอบรมจะมีการประเมินและจัดทำแผนการฝึกอบรมให้เหมาะสมแก่เด็กหรือเยาวชนแต่ละรายไปทั้งนี้ศาลอาจจะกำหนดระยะเวลาฝึกอบรมขั้นต่ำและขั้นสูงไว้ได้ หากเด็กหรือเยาวชนรายนั้นมีผลการฝึกอบรมก้าวหน้าเป็นที่ประจักษ์หรือได้ทำความชอบเป็นพิเศษให้ได้รับประโยชน์ คือ เลื่อนชั้น ลาเยี่ยมบ้าน ลดวันฝึกอบรม หรือพักรการฝึกอบรม

นอกจากนี้หากผ่านหลักสูตรการฝึกอบรมศาลอาจมีคำสั่งให้ปล่อยตัวไปก่อนกำหนดระยะเวลาขั้นต่ำได้ หากเด็กหรือเยาวชนชนไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ ไม่ดังใจรับการฝึกอบรมหลบหนีหรือพยายามหลบหนี หรือกระทำการใดอันก่อให้เกิดความเดือดร้อน รำคาญ หรือขัดต่อความสงบสุขของเด็กหรือเยาวชนอื่นหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยในศูนย์ฝึกและอบรม ต้องถูกตัดประโยชน์หรืออาจจะต้องอยู่รับการฝึกอบรมไปจนกว่าจะครบขั้นสูงหรือศาลอาจให้เพิ่มระยะเวลาฝึกอบรมได้